

1. ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: 51,6×39×4,5 εκ.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ: Β΄ μισό 17^{ου} αι.

Ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος εικονίζεται σε χρυσό κάμπο καθισμένος σε ξυλόγλυπτο θρόνο με το σώμα στραμμένο ελαφρά προς τα αριστερά και το κεφάλι προς τα δεξιά, προς το χέρι του Θεού, από το οποίο δέχεται την επιφοίτηση. Έχει γεροντικά χαρακτηριστικά αλλά σαρκώδες πρόσωπο και φορεί ποδήρη πορφυρό χιτώνα και καφέ σκούρο ιμάτιο. Στο δεξί υψωμένο χέρι κρατεί κάλαμο, ενώ με το αριστερό στηρίζει στο αριστερό γόνατο ανοικτό βιβλίο στο οποίο είναι γραμμένη η αρχή του Ευαγγελίου του: ΕΝ ΑΡΧΗ / [ΗΝ] Ο ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ / [Ο] ΛΟΓΟΣ / ΗΝ ΠΡΟΣ / ΤΟΝ Θ(ΕΟ)Ν / ΚΑΙ Θ(ΕΟ)C ΗΝ/ Ο ΛΟΓΟ[C] (Ιωάν. 1,1). Σε δύο μετάλλια εκατέρωθεν της κεφαλής του αγίου σώζεται η επιγραφή Ο ΑΓ(ΙΟC) ΙΩ(ΑΝΝΗC) και Ο ΘΕΟΛΟ/ΓΟC, ενώ το φωτοστέφανό του φέρει διάκοσμο από εμπίεστες κουκκίδες.

Το μέγεθος, το σχήμα και η εικονογραφία της εικόνας δηλώνουν ότι προέρχεται από αποστολικά τέμπλου, ωστόσο εικονογραφικά αυτός ο τύπος του ένθρονου Ευαγγελιστή που γράφει ο ίδιος το ευαγγέλιό του, ενώ στρέφει το βλέμμα προς το χέρι του Θεού, δεν συναντάται συχνά στη μεταβυζαντινή εποχή. Με βάση τα χαρακτηριστικά της η μορφή βρίσκεται κοντά σε εργαστήρια που αντλούν από ομάδα έργων με επιδράσεις από συγκεκριμένα έργα κρητικής ζωγραφικής, όπως οι εικόνες του Ευφρόσυνου στο Πρωτάτο του Αγίου Όρους (1542). Η ίδια τάση διακρίνεται και σε τοιχογραφίες του τέλους του α΄ μισού 16^{ου} αι. (Μετέωρα).

2. ΑΓΙΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΜΗΘΥΜΝΗΣ

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: 50×35,8×2 εκ.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ: 18^{ος} - 19^{ος} αι.

Ο άγιος Ιγνάτιος, η σημαντικότερη μορφή του μοναχισμού στη Λέσβο κατά τον 16^ο αι., εικονίζεται σε μεγάλη ηλικία όρθιος μέ-
χρι περίπου τα γόνατα, στραμμένος κατά τα τρία τέταρτα προς τα
αριστερά, ενώ στο βάθος εικονίζεται μικρός τρίκογχος ναός. Κρα-
τεί ανοικτό ειληπτάριο στο οποίο είναι ανορθόγραφα γραμμένο α-
πόσπασμα από παραίνεσή του προς τους μοναχούς: *ή πατέρα/
[επικαλήν με θέλ/ετε μί/ μήσθαι μου/ τ(ον) βίον*. Ο άγιος, με ασκη-
τικό και ρυτιδωμένο πρόσωπο, φορεί ανοικτοκάστανο χιτώνα, κε-
ραμιδί μανδύα και στην κεφαλή μαύρο κουκούλλιο. Το χρυσό φω-
τοστέφανό του, από πρόσθετο στρώμα στόκου, φέρει έκτυπα ε-
πτά αστέρια. Στο πάνω μέρος της εικόνας σώζεται η επιγραφή Ο
(ΑΓ)ΙΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΕΘΗΜΝΗΣ.

Η εικόνα φιλοτεχνήθηκε πιθανόν από κάποιο μοναχό της μο-
νής αντιγράφοντας την αρχαιότερή της εικόνα με Αριθμό Ευρετ.
110, με ελάχιστες μόνο διαφορές. Το πλάσιμο της μορφής χαρα-
κτηρίζεται από χαλαρότητα και τραχύτητα. Ο άγιος Ιγνάτιος Α-
γαλλιανός, που γεννήθηκε στο χωριό Φάραγγα της Καλλονής Λέ-
σβου πιθανόν το 1492, διέθεσε την πατρική του περιουσία για
την ανακαίνιση της Μονής Ταξιαρχών Λειμώνος και της Μονής
Παναγίας Μυρσινιώτισσας στις οποίες διετέλεσε ηγούμενος
(1527-1530). Επίσκοπος Μηθύμνης εξελέγη ενώ βρισκόταν στην
Κωνσταντινούπολη για υποθέσεις της μονής.

